

Herijking – de hoofdpunten

oktober 2021

 provincie
Gelderland

Centrale vragen

1. Wat zijn actuele ambities, behoeften en ideeën binnen het Gelders Kennisnetwerk Voedsel op het gebied van voedsel en korte voedselketens?
2. Wat zijn relevante ontwikkelingen rondom het Gelders Kennisnetwerk Voedsel? Wat zijn relevante ontwikkelingen in het werkveld, bij andere programma's, projecten en netwerken, zoals het provinciaal programma Agrifood?
3. Wat zijn vergelijkbare projecten en samenwerkingen en wat leren we daar van?
4. Wat betekent voor eventuele vervolgstappen of verdere uitwerking?
  - a. Wat betekent dit voor het Gelders Kennisnetwerk Voedsel? Wat is op hoofdlijnen een zinvolle inzet van (elementen van) het Gelders Kennisnetwerk Voedsel? Wat is niet meer nodig, wat juist wel?
  - b. Wat is een zinvolle inzet op het gebied van korte voedselketens?
  - c. Welke aanbevelingen levert dat op aan provincie Gelderland over mogelijke aanpakken, mogelijke samenwerking(svormen), afbakening, rolneming en eventuele volgende stappen?

Aanleiding

Gelders Kennisnetwerk Voedsel sinds 2014

- 2014: aandacht voor voedsel binnen gemeenten. Gemeenten als intermediair.
- doorgegroeid met initiatieven, ondernemers (bijeenkomsten, nieuwsbrief, advies-op-maat)
- brede scope > korte ketens

Nu: er gebeurt veel

- landbouw en voedsel volop op agenda
- programma's, projecten, Gelderse korte keten sessie
- korte ketens steeds groter
- nieuw programma AgriFood Gelderland
- nationale Samenwerking Korte Keten in ontwikkeling

Verkenning ('stap 1')

- actuele ambities, behoeften en ideeën binnen het netwerk op het gebied van voedsel en korte voedselketens
- relevante ontwikkelingen rondóm het Gelders Kennisnetwerk Voedsel
- vergelijkbare samenwerkingen elders en wat we daar van leren
- wat is een zinvolle inzet op korte ketens?
- wat betekent dat voor het Gelders Kennisnetwerk Voedsel?
- wat adviseren we qua concrete uitwerking? ('stap 2')

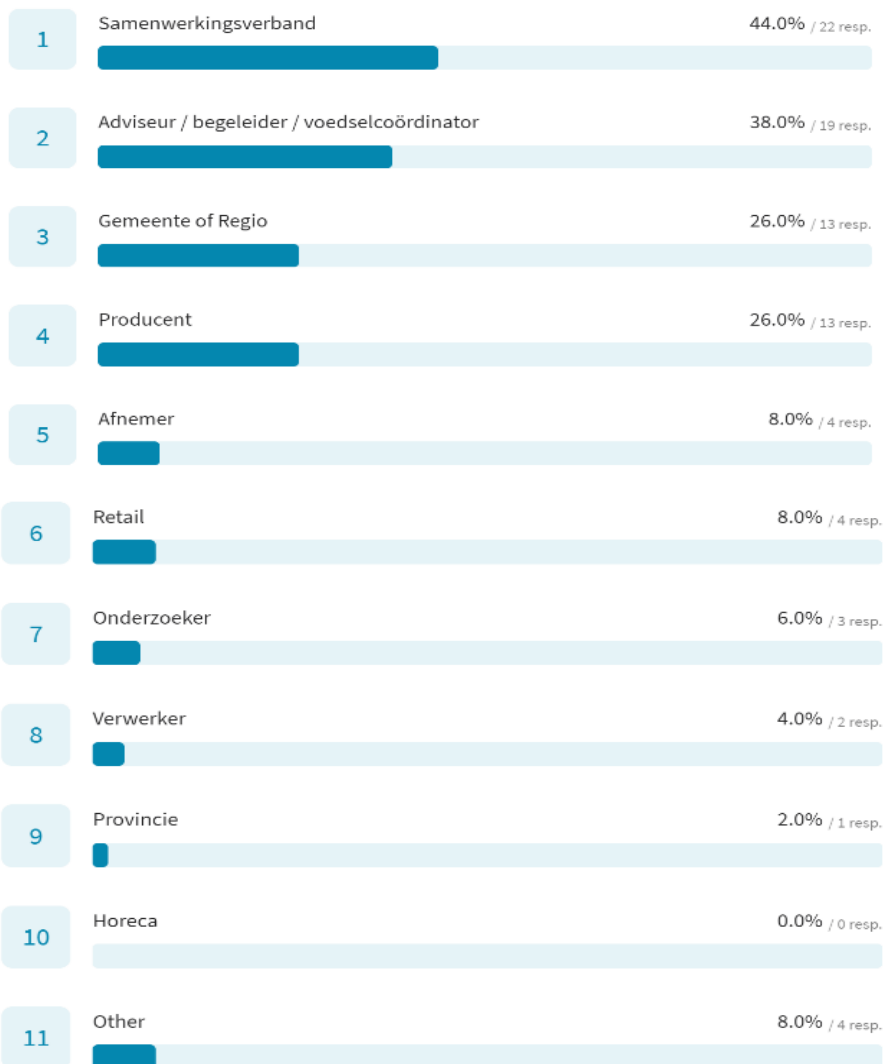

Online verkenning behoefte netwerk

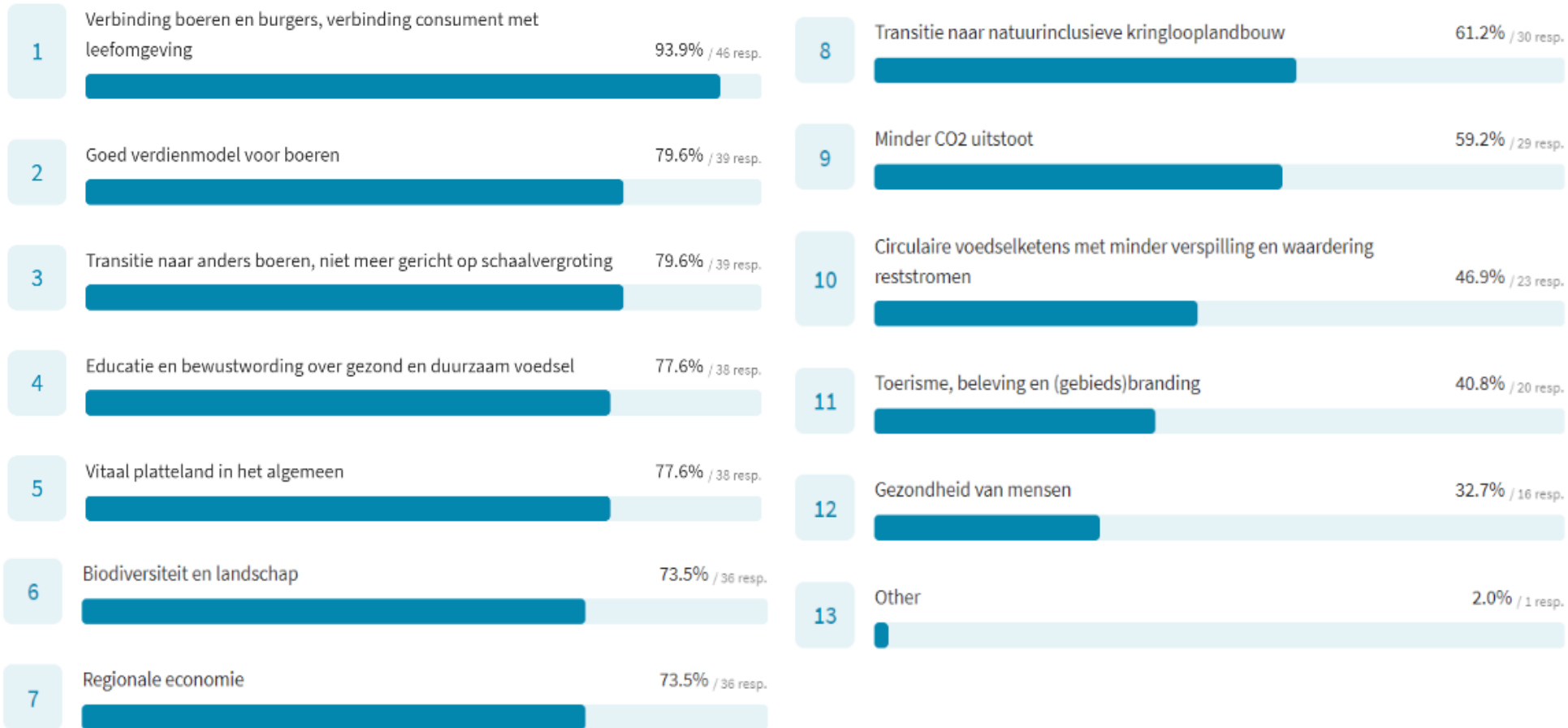
Wat is je rol in de voedselketen?

50 out of 50 answered

Online verkenning behoeften netwerk

Waarom korte ketens?

Actuele behoeften

Wat vind jij handig of waardevol aan het Gelders Kennisnetwerk Voedsel?

- Inspiratie, kennisuitwisseling, netwerken/contacten, goede voorbeelden

Minpunten?

- Te weinig business gericht, daadwerkelijke verdienmodellen, jammer nu online

Tips / suggesties / reacties

- Doelgerichte en concrete aanpak nodig
- Integraliteit versterken en korte voedselketens koppelen aan opgaven zoals natuurinclusieve landbouw, bodem, biodiversiteit en landschap
- Meer live, meer online
- Zorg dat niet overal het wiel opnieuw wordt uitgevonden
- Verbreden samenwerking. Met ondernemers, gemeenten, regio's, initiatieven, andere netwerken
- Netwerkfunctie behouden
- Meer inhoudelijke diepgang en inspelen op verschil tussen 'gevorderden' en nieuwkomers. Tevens verschil tussen ondernemers en bijvoorbeeld gemeenten. Suggestie voor themabijeenkomsten, ook gericht op gemeenten.
- Verbindingen en onderlinge samenwerking versterken en krachten meer te bundelen
- Meer onderscheid tussen provinciale rol als subsidieverstrekker enerzijds en partner in het netwerk en transitieproces anderzijds

Kortom, veel ambitie!

Veel ambitie en energie om door te werken aan duurzame voedselketens!

Urgente en behoefte om samen op te trekken. Doelgerichte en concrete aanpak gewenst.

“We hebben elkaar nodig”

Samen uitdagingen oppakken

- Verbinding met natuurinclusieve landbouw
- Marketing, bewustwording
- Logistiek en distributie
- Data, digitalisering
- Financiering / prijs
- Afzet

Quotes

- *Aandacht voor duurzaamheid, biodiversiteit, bodem, landschap en vooral natuur inclusief*
- *Consumentenkant blijft achter. Samen optrekken in promotie en bewustwording. Dit vraagt inzet van initiatieven én provincie. ("Heldere voorkant, bijvoorbeeld Gelderland levert je smakelijke streekproducten")*
- *In deze complexe transitie hebben we elkaar allemaal nodig. We hebben allemaal een rol.*
- *Landelijke, provinciale en gemeentelijke aanpak lijken nog weinig op elkaar aan te sluiten. Iedere gemeente zou een lokaal voedselbeleid moeten hebben.*
- *De samenhang en samenwerking moet sterker, om versnippering te voorkomen en initiatieven, gebieden en thema's te verbinden.*
- *Het is nodig dat er een organisatie blijft die helpt aanjagen, faciliteren en verbinden. Samen mét marktpartijen en regionale partijen. De meeste ondernemers zijn druk met hun eigen bedrijf.*
- *We zouden een actieplan Korte Keten Gelderland met stakeholders kunnen opzetten.*
- *Overal goed georganiseerde distributieketen. Versterking in de regio's.*
- *Onze inzet zou meer marktgericht moeten worden. Dat wil zeggen:*
  - *veel meer gaan organiseren vanuit de marktvraag*
  - *meer ondernemerschap en afzetgericht*
  - *meer samenwerking met horeca, recreatieondernemers en supermarkten.*
  - *producenten helpen de stap te maken naar regionale afzet.*
- *Een beleidsmatige verankering en bescherming streekproducten gewenst*

Conclusies en aanbevelingen: “We staan op een kantelpunt en hebben elkaar nodig”

Wat zijn actuele ambities, behoeften en ideeën binnen het Gelders Kennisnetwerk Voedsel op het gebied van voedsel en korte voedselketens?

- Veel ambitie – en gevoel van urgentie - voor gezamenlijk optrekken voor korte en duurzame voedselketens.
- Korte voedselketens staan niet op zichzelf, maar zijn een belangrijk middel voor ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen, alternatieven voor gangbare landbouw, transitie naar natuurinclusieve landbouw en ontwikkeling naar een ‘meerwaarde’ bedrijf.
- Provincie wil naar 20% boeren die afzet in korte keten, initiatieven hebben vergelijkbare groei-ambities.
- Actieplan of Actieprogramma om samen te werken aan complexe opgaven, ketens te bouwen in regio’s en kennis en ervaringen te blijven uitwisselen.
- Focus op korte voedselketens, maar wel ingebed en met prominente verbinding met natuurinclusieve landbouw.

Wat zijn relevante ontwikkelingen rondom het Gelders Kennisnetwerk Voedsel? Wat zijn relevante ontwikkelingen in het werkveld, bij andere programma’s, projecten en netwerken, zoals het provinciaal programma Agrifood?

- Programma Agrifood
- Nationale Samenwerking Korte Keten

Wat zijn vergelijkbare projecten en samenwerkingen en wat leren we daar van?

- Zie rapportage.

Wat is een zinvolle inzet op het gebied van korte voedselketens? Aanbevelingen:

1. Afbakening, framing en positionering korte ketens

- a. Kies voor korte voedselketens: focus, onderbouwen en uitdragen!
- b. Inbedden en verbinden: onder vlag Agrifood, synergie deelthema's, communicatie ingebed
- c. Promotie, bewustwording, bijvoorbeeld: "Gelderland levert je smakelijke streekproducten".

2. Netwerk omvormen tot platform korte ketens

- a. Afbakenen tot duurzame korte voedselketens, met stevige verbinding met natuurinclusieve landbouw
- b. Inspireren, ontmoeten, activeren
- c. Aan de slag met doelgroepen: beginners, gevorderden, ondernemers, gemeenten, regio's, provinciaal
- d. Boven-provinciaal verbinding blijven leggen met andere overheden en netwerken
- e. Subsidies en advies op maat

3. Actieplan of actieprogramma ontwikkelen

- a. Tijd voor coalities smeden en brede samenwerking ontwikkelingen
- b. Gezamenlijke doelen, focus en uitvoeringskracht

